

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

**V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-
ПРАКТИЧНА
ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦІЯ
«ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ,
НАУЦІ ТА ВИРОБНИЦТВІ»
ПРИСВЯЧЕНУ 100-РІЧЧЮ
ВІД ДНЯ ЗАСНУВАННЯ ВСП
«МУКАЧІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ
КОЛЕДЖ НУБІП УКРАЇНИ**

**ВСП «МУКАЧІВСЬКИЙ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НУБІП
УКРАЇНИ»**

**V INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL
ONLINE CONFERENCE
"INNOVATION IN EDUCATION,
SCIENCE AND PRODUCTION".
DEDICATED TO THE 100th
ANNIVERSARY OF THE
ESTABLISHMENT VSP OF
«MUKACHIV PROFESSIONAL
COLLEGE» NUBIP OF UKRAINE**

**САСКАЧЕВАНСЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ, САСКАТУН,
КАНАДА**

24-26 листопада 2021 року

м. Київ

УДК 633.2/.31:631.8

ПРИНЦИПИ ДОБОРУ КОМПОНЕНТІВ ДЛЯ СТВОРЕННЯ БОБОВО-ЗЛАКОВИХ ТРАВΟΣУМІШОК

Бурко Л.М. кандидат с.-г. наук

Карп'як А.І. студент ОС «Бакалавр»

Національний університет біоресурсів і природокористування України

В системі заходів, спрямованих на забезпечення високої продуктивності кормових угідь як джерела цінних трав'яних кормів, велика роль належить створенню сіяних ценозів на основі ефективного використання генетичного потенціалу багаторічних бобових та злакових трав. Однією з основних умов створення на сіножатях і пасовищах та інших угіддях високопродуктивних сіяних травостоїв, в тому числі й бобово-злакових є правильний добір трав і травосумішок.

Основними злаковими компонентами бобово-злакових сумішок є тимофіївка лучна, стоколос безостий, грястиця збірна, костриця лучна й східна, пажитниця багаторічна та багатоквіткова. При включенні до складу бобово-злакових травостоїв перевагу необхідно віддавати злаковим травам, що характеризуються невеликою ценотичною активністю.

Дослідженнями Кургака В.Г. встановлено, що найважливішими бобовими компонентами для бобово-злакових травосумішок є: на луках з нормальним зволоженням – конюшини лучна, гібридна та повзуча; на низинних луках і осушених торфовищах – конюшина гібридна і лядвенець рогатий; на карбонатних і добре окультурених ґрунтах – люцерна посівна; на заново освоєваних під сіяні сінокоси та пасовища, малородючих ґрунтах лядвенець рогатий. Конюшина лучна і конюшина гібридна утримуються в складі змішаних травостоїв протягом двох – трьох років. Для підвищення стійкості бобових, до пасовищної травосумішки поряд із злаками доцільно включати й конюшину повзучу, яка за рахунок підвищення щільності травостою, переважає за продуктивністю травосуміш з одним видом бобових.

Для різнотипних за скоростиглості травостоїв довгорічного використання необхідно в травосумішку включати високоврожайні види, різні за довголіттям але подібні за ритмом розвитку в процесі їх вегетації.

Як зазначають вітчизняні науковці, при доборі компонентів до травосумішок необхідно враховувати можливості їх поведінки у сумісних посівах з урахуванням змін її за роками, що дає можливість підтримати стійкість сіяного травостою за роками і забезпечувати високу урожайність його якомога довше.

Отже, основним принципом при доборі видів і сортів для бобово-злакових травосумішок є відповідність компонентів комплексу фізичних абіотичних умов середовища, конкурентним властивостям видів, з яких складається певне лучне угруповання та антропогенним факторам. Бобові трави повинні добре утримуватись і характеризуватись високою

продуктивністю в змішаних посівах, а злакові – сприяючи формуванню щільної дернини і збалансованості корму, не пригнічувати бобові трави.